

ปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ใน
เขตกรุงเทพมหานคร
Factors affecting Retirement Preparation among Generation Y Employees in Private Company in
Bangkok

กชมน ลือจจร¹

Kotchamon Luekhajorn¹

สาขาวิชากลุ่มวิชาการบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

Faculty of Business Administration Ramkhamhaeng University, Thailand

E-mail:6524091210@rumail.ru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร (2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร และ (3) เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และสถิติการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า 1) พนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

คำสำคัญ: การเตรียมความพร้อม, การเกษียณอายุ, สภาพแวดล้อมภายนอก

Abstract

This research aims to (1) study the demographic factors affecting retirement preparation among Generation Y employees in private companies in Bangkok, (2) investigate external environmental factors affecting retirement preparation among Generation Y employees in private companies in Bangkok, and (3) examine the retirement preparation of Generation Y employees in private companies in Bangkok. The sample for this study consists of 400 Generation Y employees in private companies in Bangkok, utilizing a questionnaire as the data collection instrument. Statistical analysis includes frequency, percentage, mean, and standard deviation for descriptive analysis, and statistical tests such as t-test, One-Way Analysis of Variance (ANOVA), and Multiple Regression Analysis for hypothesis testing.

The research findings reveal that: 1) There is significant differences in retirement preparation exist among Generation Y employees in private companies in Bangkok based on age, education level, average monthly income, and marital status, with statistical significance at the 0.05 level. 2) External environmental factors affecting retirement preparation among Generation Y employees in private companies in Bangkok consist of five dimensions: political, social, technological, environmental, and economic factors, the predictive accuracy of these variables is 91.9%. 3) Overall, Generation Y employees in private companies in Bangkok have a high level of readiness for retirement, the highest average score is for emotional readiness, followed by environmental readiness, intellectual readiness, motivation and personality readiness, and physical readiness, respectively.

Keywords: Preparation, Retirement, External environmental

บทนำ

จากการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและรวดเร็วของจำนวนผู้สูงอายุในสังคมไทย ส่งผลให้โครงสร้างของประชากรและโครงสร้างของกำลังแรงงานไทยเปลี่ยนแปลงไป ตามนิยามขององค์การสหประชาชาติ (United Nation: UN) ที่ระบุว่า สังคมหรือประเทศที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 10 หรือมีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 7 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ ถือว่าประเทศนั้นก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) เมื่อร้อยละดังกล่าวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20 และ 14 ตามลำดับ (United Nations, 2015) ซึ่งจากข้อมูลการสำรวจประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทยพบว่าจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นจาก 11.35 ล้านคนในปีพ.ศ. 2560 เป็น 13.14 ล้านคนในปีพ.ศ. 2565 และสัดส่วนผู้สูงอายุต่อจำนวนประชากรทั้งหมดเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 16.8 ในปีพ.ศ.2560 เป็นร้อยละ 18.8 ในปีพ.ศ. 2565 ทำให้ประเทศไทยกลายเป็นประเทศสังคมผู้สูงอายุ และจากการคาดการณ์ของสำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติคาดการณ์ว่าในปีพ.ศ. 2569 ประเทศไทยจะมีผู้สูงอายุ 15 ล้าน

คน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.4 ของประชากรทั้งประเทศ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ, 2563) ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า

ทั้งนี้การเป็นประเทศสังคมผู้สูงอายุส่งผลกระทบต่อสังคมและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว เนื่องจากสัดส่วน ของวัยแรงงานลดลงอย่างต่อเนื่องส่งผลให้เกิดการขาดแคลนแรงงาน ทำให้ประเทศต้องพึ่งพาแรงงานจากประเทศอื่นเพื่อทดแทนแรงงานที่ขาดแคลน โดยเฉพาะแรงงานข้ามชาติจากประเทศเพื่อนบ้านทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย (อาภรณ์ ชีวะเกรียงไกร, 2560) ในขณะที่เดียวกัน ประชากรวัยแรงงานจะต้องแบกรับภาระการเลี้ยงดูผู้สูงอายุมากขึ้น ทำให้อัตราส่วนการเป็นภาระของวัยแรงงานต่อประชากรสูงอายุหรือภาวะพึ่งพิงสูงขึ้น (ชลธิชา อัสวนรินทร์ และคณะ, 2563)

ทั้งนี้การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุทำงานนั้น ถือได้ว่าเป็นการวางแผนชีวิตอย่างหนึ่งทำให้การดำรงชีวิตในช่วงวัยเกษียณหรือวัยสูงอายุได้อย่างไม่เป็นปัญหาและไม่สร้างผลกระทบให้กับครอบครัวและคนรอบข้าง ประโยชน์ของการวางแผนเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุทำงาน คือ ด้านจิตใจช่วยให้ผู้เกษียณมีทัศนคติในทางบวก ยอมรับความเป็นจริงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี ด้านร่างกาย รู้จักใส่ใจดูแลสุขภาพตนเองทำให้ร่างกายแข็งแรงลดการเสื่อมของร่างกาย ด้านครอบครัว ช่วยให้สัมพันธ์ภาพในครอบครัวอบอุ่นมากขึ้นและด้านสังคมสามารถนำประสบการณ์ความสามารถที่มีก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม (บงการ น้อยศรี, 2560) ซึ่งการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุการทำงานถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องดำเนินการวางแผนชีวิต ซึ่งจะต้องเตรียมการต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้าก่อนการเกษียณอายุ ทั้งนี้จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา ได้ให้ข้อเสนอแนะ ให้มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุไว้ล่วงหน้าอย่างน้อย 10-15 ปี โดยบุคคลควรจะมีการเตรียมความพร้อมทั้งในระยะไกล และในระยะใกล้ โดยให้เริ่มวางแผนการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ ตั้งแต่อายุ 30 ปี ซึ่งเป็นช่วงวัยทำงานหรือวัยหนุ่มสาวที่ยังมีกำลังและระยะเวลาในการเตรียมความพร้อม จำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมวางแผนชีวิตก่อนที่จะก้าวเข้าสู่วัยเกษียณ ที่ควรวางแผนไว้ตั้งแต่เนิ่น ๆ เนื่องจากต้องใช้เวลาและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตามการศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณอายุส่วนใหญ่ มักจะทำการศึกษาเฉพาะในกลุ่มข้าราชการ หรือพนักงานของรัฐ ขณะที่พนักงานบริษัทเอกชนเมื่อต้องเกษียณอายุแล้วจะไม่มีรายได้ประจำเหมือนเดิม (พัชรี สุขโชค และวิไลลักษณ์ อยู่สำราญ, 2565) อีกทั้งสวัสดิการที่หน่วยงานได้จัดขึ้นเพื่อดูแลและส่งเสริมด้านคุณภาพชีวิตให้แก่พนักงานแต่ไม่มากนัก และสวัสดิการบางอย่างเมื่อสิ้นสุดความเป็นพนักงาน สวัสดิการจะสิ้นสุดลง ได้แก่ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ประกันกลุ่ม ประกันสังคม ส่งผลให้พนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมวางแผนชีวิตให้แก่ตนเอง (พัชรี สุขโชค และวิไลลักษณ์ อยู่สำราญ, 2565) นอกจากนี้จากผลการศึกษาของวรชัย สิงห์ฤกษ์ และพิทักษ์ ศิริวงศ์ (2560) พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากเกษียณอายุ คือ รายได้หลังเกษียณ เช่น ปัญหาเรื่องอัตราเงินเฟ้อ ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ซึ่งหาก

Generation Y มีการเตรียมพร้อมวางแผนไว้ในช่วงวัยนี้ มีอาชีพที่รองรับภายหลังเกษียณ จะช่วยลดปัญหาที่จะต้องประสบเมื่อตนเองเข้าสู่ในวัยเกษียณ ดังนั้นจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุ

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงได้สนใจศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานครซึ่งจะทำให้ทราบถึงแนวทางในการเตรียมความพร้อมการเตรียมตัวหรือปรับตัวหลังเกษียณอายุได้ อันจะช่วยให้พนักงานบริษัทเอกชนมีความพร้อม ได้ตามความต้องการเพื่อการดำรงชีวิตภายหลังเกษียณอายุที่มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาการเตรียมความพร้อมในการการเกษียณอายุ ของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานภาพสมรส 2) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านการเมือง 2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ 3) ปัจจัยด้านสังคม 4) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี 5) ปัจจัยสิ่งแวดล้อม 6) ปัจจัยกฎหมาย ส่วนตัวแปรตาม คือ การเตรียมความพร้อมในเกษียณอายุ ได้แก่ 1) องค์กรประกอบด้านกายภาพ 2) องค์กรประกอบด้านสติปัญญา 3) องค์กรประกอบด้านอารมณ์ แรงจูงใจและบุคลิกภาพ 4) องค์กรประกอบด้านสิ่งแวดล้อม

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวน 2,468,980 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวน 2,468,980 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2566) โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของ ยามาเน่ (Yamane) ได้เท่ากับ 400 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอาศัยตามความสะดวก (Convenience sampling)

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ศึกษา คือ เขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการศึกษาทั้งหมด 4 เดือน

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2560) กล่าวว่า ลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ เป็นลักษณะที่สำคัญและสถิติที่วัดได้ของประชากร ช่วยในการกำหนดตลาดเป้าหมาย ในขณะที่ลักษณะด้านจิตวิทยาและสังคมวัฒนธรรม ช่วยอธิบายถึงความคิดและความรู้สึกของกลุ่มเป้าหมายนั้น ข้อมูลด้านประชากรจะสามารถเข้าถึงและมีประสิทธิผลต่อการกำหนดตลาดเป้าหมาย คนที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ต่างกันจะมีลักษณะทางจิตวิทยาต่างกัน ประกอบด้วย 1) เพศ ถือเป็นตัวแปรที่สำคัญ เพศของผู้บริโภคมีผลต่อการตอบสนองความต้องการเนื่องจากในปัจจุบันเพศมีการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมการบริโภคอย่างมากทั้งเพศชาย เพศหญิง 2) ลักษณะครอบครัวหรือสถานภาพสมรส เป็นการครองเรือน โดยสามารถแบ่งเป็น โสด สมรส หย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ ปัจจัยเหล่านี้สามารถก่อให้เกิดการรับรู้คุณภาพสินค้า เช่น ผู้บริโภคที่มีสถานภาพ โสดอาจเกิดการรับรู้คุณภาพสินค้าด้วยการศึกษาหาข้อมูลของสินค้าด้วยตนเอง ซึ่งในขณะที่ผู้บริโภคที่สมรสแล้วอาจจะมีการรับรู้คุณภาพสินค้าด้วยมีคู่คิดในการรับข้อมูลของคุณภาพสินค้านั้น 3) การศึกษา เป็นตัวแปรที่สามารถบ่งบอกความคิด ทักษะคิด ค่านิยม รวมถึงการรับรู้ที่แตกต่างกัน คนที่มีการศึกษาอาจได้เปรียบทางการรับรู้คุณภาพสินค้า เพราะเป็นผู้ที่มีความรู้ข่าวสารที่กว้างขวางและเข้าใจสารที่ต้องการรับรู้ได้ดี 4) อาชีพและรายได้ เป็นตัวแปรสำคัญในการแบ่งส่วนตลาดและกำหนดส่วนตลาด ผู้บริโภคที่มีรายได้มาก รายได้น้อยจะมีพฤติกรรมหรือการดำรงชีวิตถึงการรับรู้คุณภาพสินค้าและการเลือกซื้อสินค้าที่แตกต่างกัน นักตลาดส่วนใหญ่มักโยนรายได้เข้ากับกลุ่มประชากรศาสตร์อื่น ๆ เพื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมายและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ชัดเจนขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์เป็นปัจจัยที่นักการตลาดนิยมนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งส่วนตลาด โดยในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ตามแนวคิดของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2560) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานภาพสมรส

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอก

Aguilar (1967) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ดังนี้

1) ปัจจัยด้านการเมือง (Politics) การวิเคราะห์ปัจจัยการเมืองและสังคมมุ่งเน้นการศึกษาและความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพความเสี่ยงทางการเมืองและการมีอิทธิพลต่อธุรกิจ ปัจจัยที่ควรพิจารณาเช่น นโยบายของรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง นโยบายการควบคุมการค้าและการลงทุน และเรื่องของความ

ปลอดภัยและความเสี่ยงทางการเมือง 2) ปัจจัยเศรษฐกิจ (Economics) การวิเคราะห์ปัจจัยเศรษฐกิจมุ่งเน้นการศึกษาและความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพความเสี่ยงทางเศรษฐกิจและภาวะเศรษฐกิจที่อาจมีผลกระทบในวงกว้าง โดยเฉพาะด้านการตลาดเพราะเมื่อผู้บริโภคประสบปัญหาการว่างงาน เกิดปัญหาเงินฝืดขาดแคลนเม็ดเงินในระบบเศรษฐกิจ จะส่งผลทางจิตวิทยาให้ผู้บริโภคหยุดการจับจ่ายซื้อหาสินค้า 3) ปัจจัยด้านสังคม (Social) การวิเคราะห์ปัจจัยสังคมมุ่งเน้นการศึกษาและความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพความเสี่ยงทางสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยที่ควรพิจารณาเช่น แนวโน้มและความเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการใช้ชีวิตของผู้คน ความคาดหวังและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย 4) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technology) เทคโนโลยีได้ก่อให้เกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านต่าง ๆ อย่างมากมายเทคโนโลยีถูกปรับปรุงและพัฒนาขึ้นมาอย่างรวดเร็วทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ขึ้นมาจำนวนมาก เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่มนุษย์ 5) ปัจจัยสิ่งแวดล้อม (Environmental) เป็นสิ่งที่ผู้คนในปัจจุบันให้ความสนใจกันเป็นอย่างมาก ผู้คนให้ความสนใจและต้องการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากมีความกังวลเกี่ยวกับปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อโลก เช่น ภาวะโลกร้อน การเพิ่มขึ้นของมลพิษ หรือแม้แต่เรื่องปริมาณขยะ ซึ่งความกังวลเหล่านี้ส่งผลทางตรงกับการค้าขายของธุรกิจ และปัจจัยนี้เองก็ส่งผลกระทบต่อธุรกิจในด้านแง่มุมสำคัญต่าง ๆ และมีอิทธิพลต่อแนวทางการดำเนินงานขององค์กร 6) ปัจจัยกฎหมาย (Legal) กฎหมายเป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องปฏิบัติตาม มิฉะนั้นจะถูกลงโทษ การทราบถึงข้อบังคับทางกฎหมายในประเทศที่บริษัทตั้งอยู่หรือจะตั้งอยู่ถือเป็นการดีที่สุด เนื่องจากแต่ละประเทศนั้นมีกฎหมายหรือข้อบังคับที่แตกต่างกันไป

ดังนั้นผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเป็นการทำความเข้าใจในภาพรวมของสภาพแวดล้อมนั้น ๆ โดยนำข้อมูลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันที่ได้จากการค้นคว้าไว้แล้วในขั้นต้นมาใช้ในการพยากรณ์แนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีเป้าหมายเพื่อสามารถมองเห็นโอกาสของบุคคล และให้เห็นภัยคุกคามที่สำคัญ พร้อมทั้งเผยให้เห็นทิศทางของการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อม โดยในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกตามแนวคิดของ Aguilar (1967) ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการเมือง (Politics) ปัจจัยเศรษฐกิจ (Economics) ปัจจัยด้านสังคม (Social) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technology) ปัจจัยสิ่งแวดล้อม (Environmental) และปัจจัยกฎหมาย (Legal)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุ

Downing & Thackrey (1975) ได้อธิบายว่า พัฒนาการของมนุษย์ที่สมวัยและมีการเรียนรู้จากประสบการณ์ ทำให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ เขาจะมีความพร้อมที่ดีและเหมาะสมในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ความพร้อมเป็นแนวคิดทางด้านจิตวิทยา ที่สามารถนำไปใช้กับการเตรียมความพร้อมของบุคคล ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบด้านกายภาพ (Physical Factors) พบว่า องค์ประกอบทางกายภาพ ได้แก่ การเจริญเติบโตทางร่างกายทั่วไป เช่น ร่างกายสมบูรณ์มีอวัยวะครบ 32 ประการ มีวิจารณ์ญาณและความรอบรู้ มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ของแต่ละ

ละบุคคล ซึ่งบุคคลที่มีการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย และจิตใจ ที่แข็งแรงสมบูรณ์สมวัย ร่วมกับมีความรู้ และวิจารณญาณที่ดี ก็จะทำให้บุคคลดังกล่าวมีความพร้อมในการเรียนรู้ที่ดีด้วยเช่นกัน 2) องค์ประกอบด้านสติปัญญา (Intellectual Factors) ได้แก่ ความพร้อมด้านสติปัญญาโดยทั่วไป ความสามารถแยกแยะในการรับรู้ ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล และความสามารถในการตัดสินใจและคิดเพื่อแก้ปัญหา คนที่มีระดับสติปัญญาที่สูงจะส่งผลต่อความสำเร็จของบุคคล 3) องค์ประกอบด้านอารมณ์ แรงจูงใจและบุคลิกภาพ (Emotion, Motivational and Personality Factors) ได้แก่ ความมั่นคงทางอารมณ์ และความต้องการที่จะเรียนรู้ ซึ่งองค์ประกอบด้านอารมณ์ แรงจูงใจและบุคลิกภาพ นั้นเป็นที่ยอมรับว่า การรบกวนทางด้านอารมณ์ จะส่งผลต่อบุคลิกภาพของบุคคล ทำให้ความพร้อมในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน 4) องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Factors) พบว่า องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สภาพทางเศรษฐกิจความพอเพียง โอกาสในการหาประสบการณ์ทางสังคม และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ทั้งหมดเป็นองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

ดังนั้นวิจัยจึงสรุปได้ว่า การเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุเป็นต้องมีการวางแผนและเตรียมตัวอย่างเหมาะสม โดยในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะทำการศึกษาการเตรียมความพร้อมตามแนวคิดของ Downing and Thackrey (1975) ประกอบด้วย องค์ประกอบด้านกายภาพ (Physical Factors) องค์ประกอบด้านสติปัญญา (Intellectual Factors) องค์ประกอบด้านอารมณ์ แรงจูงใจและบุคลิกภาพ (Emotion, Motivational and Personality Factors) และองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Factors)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประชา บุญมา และวิชิต อุ๋อัน (2566) ได้ทำการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวก ต่อพฤติกรรมการเกษียณอายุและการเตรียมความพร้อมทางการเงิน ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมการเกษียณอายุ การเตรียมความพร้อมทางการเงิน มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการวางแผนเกษียณอายุ, ปัจจัยด้านการวางแผนเกษียณอายุ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวก ต่อความกินดีอยู่ดี และปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน มีอิทธิพลทางอ้อม กับความกินดีอยู่ดี

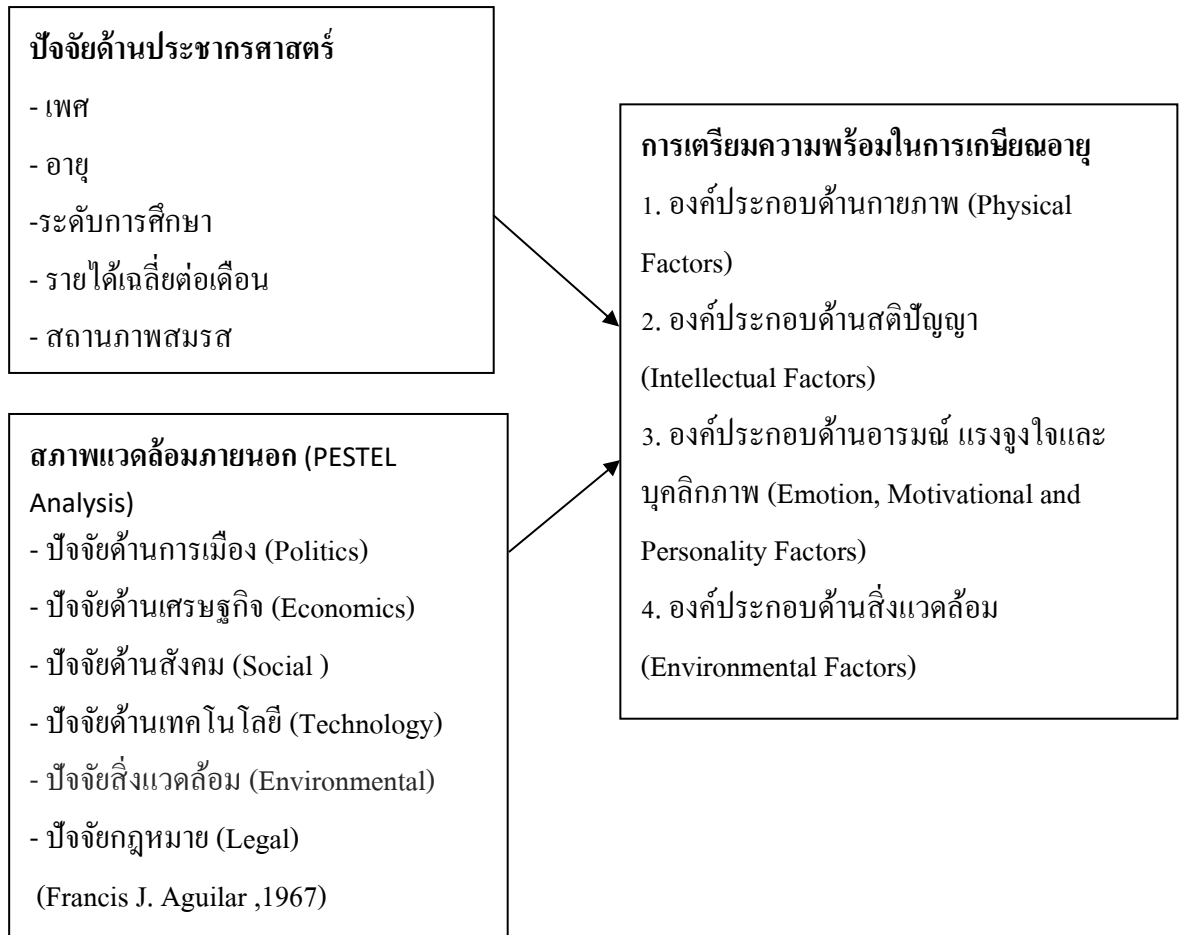
อำพร สวษสะอาด (2566) ได้ทำการศึกษาการเตรียมความพร้อมและการรับรู้ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตก่อนเกษียณอายุของพนักงานภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านประชากร ได้แก่ ตำแหน่งที่ต่างกันมีคุณภาพชีวิตก่อนเกษียณอายุของพนักงานภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยด้านการเตรียมความพร้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านจิตใจ ด้านการใช้เวลาว่างส่งผลต่อคุณภาพชีวิตก่อนเกษียณอายุของพนักงานภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กานิตา เขียรถาวร (2563) ได้ทำการศึกษารูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคกลาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า พนักงานที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุตร และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีรูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุโดยรวมไม่แตกต่างกัน และพนักงานที่มีอาชีพเสริม มีความรู้เกี่ยวกับการออม/ลงทุน และการปรับตัวในการดำเนินชีวิตมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับรูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ณัฐกิตติ์ ภาณุตานนท์ ณ มหาสารคาม (2563) ได้ทำการศึกษาการเตรียมความพร้อมเพื่อความมั่นคงของพนักงานธนาคารในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการรองรับการเข้าสู่ภาวะผู้สูงวัย ผลการวิจัยพบว่าพนักงานธนาคารที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการเตรียมความพร้อมเพื่อความมั่นคงของพนักงานธนาคารในการรองรับการเข้าสู่ภาวะผู้สูงวัย ด้านภาพรวมระดับมาก การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อการเข้าสู่ภาวะผู้สูงวัย ได้แก่ การสนทนา/แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ที่เกี่ยวข้องแล้วและเว็บไซต์ เว็บไซต์ต่าง ๆ ในอินเทอร์เน็ต นั้นมีอิทธิพลกับการเตรียมความพร้อมเพื่อความมั่นคงของพนักงานธนาคารในการรองรับการเข้าสู่ภาวะผู้สูงวัย

อุไร สุทธิรัมย์ (2562) ได้ทำการศึกษาการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณของบุคลากรมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกด้าน เรียงลำดับ คือ ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย ด้านทรัพย์สินเงินทอง ด้านเวลาและงานอดิเรก ด้านบุตรและด้านที่อยู่อาศัย และผลการเปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้ต่างกัน พบว่า มีการเตรียมความพร้อมในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดของการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานภาพสมรส มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานครต่างกัน

2. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยสิ่งแวดล้อม และปัจจัยกฎหมาย ที่แตกต่างกันมีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานบริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวน 2,468,980 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2566) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่ม

ตัวอย่างตามวิธีของ ยามาเน่ (Yamane) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอาศัยตามความสะดวก (Convenience sampling) เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยเป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed Ended Questions) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานภาพสมรส โดยลักษณะคำถามที่ใช้เป็นคำถามปลายปิด (Closed Questions) จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอก เป็นคำถามปลายปิด (Closed Ended Questions) โดยจะใช้การวัดข้อมูลประเภทมาตรวัดอันตรภาคหรือช่วง (Interval) และมีการกำหนดเกณฑ์ที่ใช้เป็น 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุ ของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจะใช้การวัดข้อมูลประเภทมาตรวัดอันตรภาคหรือช่วง (Interval) และมีการกำหนดเกณฑ์ที่ใช้เป็น 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

วิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการวัด โดยทำการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อหาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญ ค่า IOC ที่ยอมรับได้ในแต่ละข้อคำถามมีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ คือ มีค่ามากกว่า 0.50 แสดงว่าข้อคำถามมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไปได้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2560) ในการประเมินค่า IOC ของข้อคำถามในแบบสอบถามเพื่อการวิจัยได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

2. ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ไปปรับปรุงแก้ไข และนำแบบสอบถามมาตรวจสอบด้วยการทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่แท้จริงจำนวน 30 ชุด หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาร์ค (Cronbach) ในการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) โดยค่าความเชื่อมั่นของคำถามแต่ละด้านควรมีค่าไม่น้อยกว่า 0.70 (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2559) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) เท่ากับ 0.84

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น หนังสือ วารสาร บทความ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการค้นคว้าข้อมูลผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต

2. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการสำรวจจากแบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอายุระหว่าง 24 – 44 ปี โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ จำนวน 400 ชุด ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายปิด เมื่อได้แบบสอบถามแล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูลแล้วนำมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานภาพสมรส โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านกฎหมาย และการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุ ประกอบด้วย ด้านกายภาพ ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ แรงจูงใจและบุคลิกภาพ และด้านสิ่งแวดล้อม ด้วยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. การวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Statistics Analysis) เป็นสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ประกอบด้วย ค่าสถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance: ANOVA) โดยทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม และสถิติการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ลักษณะประชากรศาสตร์ของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 37.75 มีอายุระหว่าง 24 – 33 ปี คิดเป็น ร้อยละ 60.25 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็น ร้อยละ 73.00 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 – 35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.00 และมีสถานภาพโสด คิดเป็น ร้อยละ 62.50

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมนอกของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า พนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานครมีความ

คิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.55) ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุ ของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร

สภาพแวดล้อมภายนอก	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ปัจจัยด้านการเมือง	4.09	0.91	มาก
2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	4.35	0.66	มากที่สุด
3. ปัจจัยด้านสังคม	4.04	0.71	มาก
4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี	4.16	0.74	มาก
5. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม	4.18	0.84	มาก
6. ปัจจัยด้านกฎหมาย	4.25	0.81	มากที่สุด
โดยรวม	4.18	0.55	มาก

3. ผลการวิเคราะห์การเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า พนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.55) ดังตารางที่ 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุ ของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร

การเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านกายภาพ	3.87	0.92	มาก
2. ด้านสติปัญญา	4.09	0.91	มาก
3. ด้านอารมณ์	4.30	0.62	มากที่สุด
4. ด้านแรงจูงใจและบุคลิกภาพ	4.05	0.71	มาก
5. ด้านสิ่งแวดล้อม	4.20	0.75	มาก
โดยรวม	4.10	0.55	มาก

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1 สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานภาพสมรส มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของ

พนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า พนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.2 สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และปัจจัยด้านกฎหมายมีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการเมือง ด้านสังคม ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจมีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร

การอภิปรายผล

ผลการวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของนันทภรณ์ ลำอังก์ศรี (2561) กล่าวว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์เป็นปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการระบุความแตกต่างที่มีอยู่ในตัวบุคคล อันได้แก่ อายุ เพศ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพครอบครัว ตำแหน่งงาน รายได้เฉลี่ยระดับการศึกษา และรวมถึงอายุการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของอุไร สุทธิแย้ม (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณของบุคลากรมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า บุคลากรที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน พบว่า มีการเตรียมความพร้อมในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร

2.1 ด้านการเมือง พบว่า ความไม่มั่นคงทางการเมืองมีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีความคิดสอดคล้องกับแนวคิดของ Aguilar (1967) กล่าวว่า การวิเคราะห์ปัจจัยการเมืองและสังคมมุ่งเน้นการศึกษาและความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพความเสี่ยงทางการเมืองและการมี

อิทธิพลต่อธุรกิจ ปัจจัยที่ควรพิจารณาเช่น นโยบายของรัฐบาล การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง นโยบายการควบคุมการค้าและการลงทุน และเรื่องของความปลอดภัยและความเสี่ยงทางการเมือง ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของอำพร สวยศะอาด (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมและการรับรู้ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตก่อนเกษียณอายุของพนักงานภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้ ด้านการรับรู้ข่าวสาร และด้านการรับรู้สิทธิสวัสดิการสังคมส่งผลต่อคุณภาพชีวิตก่อนเกษียณอายุของพนักงานภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ด้านสังคม พบว่า ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีความคิดสอดคล้องกับแนวคิดของ Aguilar (1967) กล่าวว่า การวิเคราะห์ปัจจัยสังคมมุ่งเน้นการศึกษาและความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพความเสี่ยงทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของกานิตา เขียรถาวร (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคกลาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการปรับตัวในการดำเนินชีวิตก่อนเกษียณอายุของพนักงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น

2.3 ด้านเทคโนโลยี พบว่า การเข้าถึงสื่อดิจิทัลที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน เช่น การรับรู้ข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ยกตัวอย่าง Facebook, Website, Applications ของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีความคิดสอดคล้องกับแนวคิดของ Aguilar (1967) กล่าวว่า เทคโนโลยีได้ก่อให้เกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านต่าง ๆ อย่างมากมายเทคโนโลยีถูกปรับปรุงและพัฒนาขึ้นมาอย่างรวดเร็วทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ขึ้นมาจำนวนมากเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่มนุษย์ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐกิตต์ ภวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเตรียมความพร้อมเพื่อความมั่นคงของพนักงานธนาคารในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการรองรับการเข้าสู่ภาวะผู้สูงวัย ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมเพื่อการเข้าสู่ภาวะผู้สูงวัย ได้แก่ การสนทนา/แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ที่เกษียณอายุแล้วและเว็บไซต์ เว็บบอร์ด ต่าง ๆ ในอินเทอร์เน็ต นั้นมีอิทธิพลกับการเตรียมความพร้อมเพื่อความมั่นคงของพนักงานธนาคารในการรองรับการเข้าสู่ภาวะผู้สูงวัย

2.4 ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า สภาพแวดล้อมภายนอกที่อยู่อาศัย เช่น เส้นทางการจราจร สำหรับผู้สูงอายุ, สภาพแวดล้อมในชุมชนที่อยู่อาศัย เป็นต้น มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีความคิดสอดคล้องกับแนวคิดของ Aguilar (1967) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ผู้คนในปัจจุบันให้ความสำคัญกันเป็นอย่างมาก ผู้คนให้ความสำคัญและต้องการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่าง

ยิ่งขึ้นมากยิ่งขึ้น เนื่องจากมีความกังวลเกี่ยวกับปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อโลก ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของอำพร สวยศะอาด (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเตรียมความพร้อมและการรับรู้ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตก่อนเกษียณอายุของพนักงานภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการเตรียมความพร้อม ด้านที่อยู่อาศัย ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตก่อนเกษียณอายุของพนักงานภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ

2.5 ด้านเศรษฐกิจ พบว่า หนี้สินครัวเรือน มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Aguilar (1967) กล่าวว่า การวิเคราะห์ปัจจัยเศรษฐกิจมุ่งเน้นการศึกษาและความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพความเสี่ยงทางเศรษฐกิจและภาวะเศรษฐกิจที่อาจมีผลกระทบในวงกว้าง โดยเฉพาะด้านการตลาดเพราะเมื่อผู้บริโภคประสบปัญหาการว่างงาน เกิดปัญหาเงินฝืดขาดแคลนเม็ดเงินในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของประชา บุญมา และวิชิต อุ๋อัน (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า การเตรียมความพร้อมทางการเงิน ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมการเกษียณอายุ การเตรียมความพร้อมทางการเงิน มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวก ต่อการวางแผนเกษียณอายุ

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการเมืองมีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้นผู้บริหารจึงควรให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะได้รับจากหน่วยงานของรัฐเมื่อเกษียณอายุไปแล้ว
2. จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านสังคมมีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมให้พนักงานใช้เวลาว่างในการหารายได้เสริม รวมถึงการอบรม ให้ความรู้เพื่อประกอบอาชีพเสริม ซึ่งจะช่วยให้พนักงานเมื่อเกษียณอายุไปแล้วมีอาชีพรองรับทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิตมากขึ้น
3. จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีมีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้นจึงควรให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้พนักงานมีความรอบรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีที่จะเป็นประโยชน์เมื่อเกษียณอายุไปแล้ว
4. จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้นผู้บริหารจึงควรให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการเลือกที่อยู่อาศัยเมื่อเกษียณอายุไปแล้ว รวมถึงการจัดการที่อยู่ให้เหมาะสมกับวัยสูงอายุเพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

5. จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากมีความกังวลถึงสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจ ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีนโยบายในการส่งเสริมการออมเงินให้กับพนักงาน มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนนำเงินออมมาลงทุน เพื่อให้พนักงานมีความมั่นคงทางการเงินมากขึ้นเมื่อเกษียณอายุไปแล้ว

6. จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านกฎหมายไม่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนกลุ่ม Generation Y ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีการจัดอบรมให้ความรู้กับพนักงานกฎหมายเกี่ยวกับคุ้มครองสุขภาพของผู้สูงอายุ กฎหมายเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2559). *การวิเคราะห์สถิติ : สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กานิตา เขียรถาวร. (2563). *การศึกษารูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคกลาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.*
- ชลธิชา อัครนรินทร์ และคณะ. (2563). *โครงการรูปแบบการจ้างงานผู้สูงอายุในภาคเอกชนไทย: ความยืดหยุ่น ผลผลิตภาพ และการคุ้มครอง*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐกิตติ์ ภวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม. (2563). *การเตรียมความพร้อมเพื่อความมั่นคงของพนักงานธนาคารในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการรองรับการเข้าสู่ภาวะผู้สูงอายุ*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2560). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS*. กรุงเทพมหานคร: บิสดิเนต อาร์แอนด์ดี.
- นันทภรณ์ สำอางศรี. (2561). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- บงการ น้อยศรี. (2560). *การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุทำงานของพนักงานกลุ่มบริษัทจีเอเบิล จำกัด*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ประชา บุญมา และวิจิต อู่อัน. (2566). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธนบุรี*, 16(2), 171 – 183.
- พัชรี สุขโชค และวิไลลักษณ์ อยู่สำราญ. (2564). การเตรียมความพร้อมวางแผนชีวิตเพื่อการเกษียณของพนักงาน บริษัทเอกชนกลุ่มเงินออเรชั่นวาย. *วารสารสังคมวิวัฒน์*, 12(2), 16-31.
- วรรษัย สิงห์ฤกษ์ และพิทักษ์ ศิริวงศ์. (2560). การเตรียมความพร้อมในการเกษียณอายุงานของเจ้าหน้าที่ชุมนุมสหกรณ์ ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด : การศึกษาแบบสร้างทฤษฎีฐานราก. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม*, 7(2), 118 – 133.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2560). *การบริหารการตลาดยุคใหม่: (Marketing Management) ฉบับปรับปรุงใหม่*. กรุงเทพมหานคร: Diamond In Business World.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2566). จำนวนประชากรจากการทะเบียน จำแนกตามกลุ่มอายุ ภาคและจังหวัด พ.ศ. 2555 – 2565. ค้นเมื่อ 14 พฤษภาคม 2567, จาก http://statbbi.nso.go.th/staticreport/Page/sector/TH/report/sector_01_11102_TH_.xlsx
- สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ. (2563). *การประเมินผลกระทบและความยั่งยืนของการบริโภคของผู้สูงอายุภายใต้ระบบบำนาญของประเทศไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ.
- อาภรณ์ ชีวะเกรียงไกร. (2560). *ผลกระทบของสังคมผู้สูงอายุของประเทศไทย*. ค้นเมื่อ 27 เมษายน 2567, จาก <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail>.
- อำพร สวดยสะอาด. (2566). การเตรียมความพร้อมและการรับรู้ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตก่อนเกษียณอายุของพนักงานภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ. *วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร สาขามนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 8(2), 60-73.
- อุไร สุทธิเยี่ยม. (2564). การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณของบุคลากรมหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารรามคำแหง ฉบับรัฐประศาสนศาสตร์*, 4(1), 111 – 124.
- Aguilar, R. J. (1967). Snap-through buckling of framed triangulated domes. *Journal of the Structural Division*, 93(2), 301-338.
- Downing, J., & Thackrey, D. (1975). *Reading Readiness*. London: Hodder and Stoughton.
- United Nations (UNDESA). (2015). *World Population Prospects The 2015 Revision: Key Findings and Advance Tables*. From https://population.un.org/wpp/Publications/Files/Key_Findings_WPP_2015.pdf